

VZGOJNI NAČRT OŠ HORJUL

Štev. delov.: 60300-1/2009-1, Datum: 2. 6. 2009, veljati začne 1. 9. 2009.

Na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli (Ur.l. 102/2007) je Svet zavoda Osnovna šola Horjul dne 19. 5. 2009 sprejel Vzgojni načrt Osnovne šole Horjul. Pri pripravi so sodelovali strokovni delavci šole, učenci in starši.

1. NAŠE POSLANSTVO

Razvoj vsakega posameznika v odgovorno, samozavestno in strpno osebnost, ki bo sposobna sooblikovati pogoje za bivanje v medsebojnem sožitju in v sožitju z naravo.

2. NAŠA VIZIJA

Smo šola, ki zagotavlja enakovredne pogoje za optimalni razvoj vsakega posameznika ob upoštevanju in spoštovanju individualnih razlik.

Oblikujemo varno in vzpodbudno okolje, spoštujemo naravo, materin jezik in kulturno izročilo. Otrokom pomagamo pri razvoju v samozavestno, odgovorno in ustvarjalno osebnost.

3. NAŠE VREDNOTE

Ključne vrednote, ki so naše vodilo in jim bomo tudi v prihodnje posvetili posebno pozornost, so:

- **delavnost, prijateljstvo** (tudi medsebojna pomoč, razumevanje, solidarnost),
- **odgovornost, znanje, strpnost** (tudi spoštljivo obnašanje, olikanost).

4. NAŠA NAČELA:

- Po svojih zmožnostih dosegamo zastavljene cilje.
- Razvijamo iskreno prijateljstvo, ki zahteva tudi medsebojno pomoč in razumevanje.
- Nosimo odgovornost za svoja dejanja.
- Z znanjem gradimo svojo prihodnost.
- Sprejemamo in upoštevamo druge.
- Do vrstnikov in vseh delavcev šole ter obiskovalcev šole se spoštljivo obnašamo.

5. ODGOVORNOSTI

UČITELJI

- Ustvarjam spodbudno in varno okolje za učenje.
- Učencem pomagam na poti pri doseganju ciljev.
- Učence obravnavam spoštljivo, kot enkratne posameznike. Dovolim jim strpno izražanje njihovih mnenj.
- Skrbim za redno obveščanje staršev o življenju, delu in doseženih uspehih njihovega otroka v šoli. V primeru težav poskrbim za takojšnje reševanje. Učenca in starše vključim kot partnerje pri iskanju rešitev.
- Obveznosti izpolnjujem strokovno, pravočasno in natančno.

STARŠI

- Spremljam otrokovo domače in šolsko delo in se zanimam za njegov razvoj. Spodbujam ga, da bo delal v skladu s svojimi zmožnostmi, pomagam mu, da naredi sam.
- Poskrbim, da moj otrok pravočasno in pripravljen prihaja v šolo.
- Trudim se za obojestransko komunikacijo, takojšnjo odzivnost in odkritost pri sodelovanju s šolo.
- Otroka sprejemam takšnega, kot je, in mu omogočim, da je slišan.
- Otroku sem zgled.

UČENCI

- V šolo prihajam točno in pripravljen na pouk. Odgovoren sem za svoje znanje in doseganje pri pouku zastavljenih ciljev.
- V šolskih prostorih in njeni okolici upoštevam navodila učiteljev in drugih delavcev šole.
- Spoštujem pravice učencev in vseh delavcev šole. Odgovoren sem za lastno vedenje.
- Spoštljivo in strpno se obnašam do drugih, dopuščam drugačno mišljenje.
- Skrbim za red in čistočo svojega delovnega prostora in odgovorno ravnam s šolsko in tujo lastnino.

6. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

6.1 PROAKTIVNE, PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

S proaktivnimi (preventivnimi) vzgojnimi dejavnostmi oblikujemo šolsko okolje, v katerem se učenci počutijo varne in sprejete, ter so lahko uspešni, ustvarjalni, samoiniciativni in svobodni, z upoštevanjem omejitev, ki jih postavlja skupnost.

Dejavnosti obsegajo:

- Razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti (pogovori in vsebine pouka, ki razvijajo strpnost, spoštovanje in solidarnost; izvajanje skupinskih dejavnosti, ki učence aktivirajo za sodelovanje, povezujejo različnih skupine učencev in krepijo občutek pripadnosti razredu in šoli).
- Oblikovanje dogovorov o temeljnih vrednotah in načinih ravnanja – oblikovanje pravil v okviru posamezne oddelčne skupnosti ter dogovorov na nivoju šole.
- Aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi (tematske razredne ure, trening učenja, individualni pogovori).
- Sistematično razvijanje socialnih veščin s pomočjo socialnih iger, iger vlog in pomoči učiteljev in drugih strokovnih delavcev šole v obliki nasvetov in posredovanja v vsakodnevnih situacijah interakcije med učenci.
- Prostovoljno delo in medgeneracijsko sodelovanje – projekti (npr. sodelovanje z domom starejših).
- Vrstniška pomoč (učna pomoč, pomoč pri reševanju drugih težav, pomoč vrstnikov pri iskanju pomoči odraslih oseb).
- Pomoč razrednika in drugih strokovnih delavcev šole pri reševanju konfliktov (soočenje, iskanje skupne rešitve, spoštljiv odnos).
- Poudarjanje in nagrajevanje zgledega vedenja učencev in pogovori o takem vedenju (vključevanje v vsebine pouka, pri obšolskih dejavnostih in pri razrednih urah; ozaveščanje pozitivnega vedenja s pogovorom).

- Obravnavanje različnih življenjskih problemov vrstnikov in odraslih in usposabljanje za uspešno reševanje takih problemov (vključevanje v vsebine pouka in razrednih ur; predavanja in pogovori o določeni tematiki).
- Navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti.
- Izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost – npr. sodelovanje s Turističnim društvom Horjul, društvom Ajda, podjetjem Metrel, Prosvetnim društvom Horjul ...
- Razvijanje medkulturnega sodelovanja (sodelovanje v projektih – Comenius, eTwinning, Pismo želja, Veriga prijateljstva idr.).
- Načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole – sodelovanje pri načrtovanju in izvajanju vzgojno-izobraževalnega dela ter ažurnem reševanju aktualne problematike.
- Spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za posamezen oddelek in učenca značilni problemi, ter načrtovanje preventivnih ukrepov s sodelovanjem vseh vpletenih.
- Povečanje nadzora strokovnih delavcev šole v kritičnih okoliščinah, ki to zahtevajo (npr. odmori, čakanje učencev na prevoz domov v primeru večje verjetnosti vedenjskih prekrškov; šolski plesi, zaključni dnevi dejavnosti ob koncu šolskega leta).

6.2 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje se izvaja v okviru razrednih ur, pogovornih ur za učence ali učence skupaj s starši, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih. Izvajajo ga razredniki, učitelji, svetovalna delavka, ravnateljica in drugi strokovni delavci. Po potrebi sodelujejo strokovni delavci iz drugih svetovalnih ustanov.

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno pomoči učencem pri reševanju problemov, povezanih z njihovim razvojem, delom, odnosi z drugimi ljudmi. Spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole, zavedanje svobodnih izbir v mejah, ki jih postavlja skupnost, in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija,
- razvijati pozitivno samopodobo,
- dosegati druge cilje, ki si jih zastavi šola.

6.3 VRSTE VZGOJNIH UKREPOV

Možne posledice, ki sledijo neodgovornemu vedenju, so lahko naslednje:

- Opozorilo
- Pogovor – po stopnjah ali po potrebi s preskoki stopenj glede na moč in širino posledic negativnega dejanja (učitelj, razrednik, svetovalna služba, ravnatelj, po potrebi policija, center za socialno delo ...)
- Obvestilo staršem (učenec sam ob prisotnosti učitelja po telefonu obvesti starše, pisno s priporočeno pošto, ustno – po telefonu, pogovorne ure s starši ob prisotnosti učenca)
- Družbeno koristno delo (pomoč vrstnikom, pomoč učencem pod vodstvom učitelja v podaljšanem bivanju, čistilkam, hišniku pri odpravi posledic neprimernega vedenja) – po pouku
- Povračilo škode – z delom ali denarjem – (delo opravi učenec, lahko mu pomagajo starši; denar je učenčeva žepnina; o denarju se dogovori učenec s starši)
- Začasna odstranitev od dejavnosti – za umiritev (učenca prevzame odrasla oseba, zaposlena na šoli)
- Pisno razmišljanje o dogodku in posledicah le-tega (prosti zapis)
- Opravičilo (ustno ali pisno, osebno ali javno; o vrsti opravičila se dogovorita udeleženca dogodka)
- Izpolnjevanje obveznosti (zaradi izostajanja od pouka) ali nesodelovanja – po pouku v šoli ali doma
- Učenec dobi individualno dodatno zadolžitev za naslednjo uro pouka
- Tematske razredne ure, v katerih so učenci aktivni udeleženci
- Individualna vzgojna pogodba, v kateri so natančno opisane naloge, ki jih mora opraviti učenec v natančno določenem času, datumi evalvacije opravljenih nalog in ukrepi, ki sledijo, če naloge niso pravočasno rešene v zahtevani kakovosti in obsegu
- Informiranje o posledicah nasilja in ogrožanja varnosti

6.4 NAČINI RAVNANJA IN POSLEDICE

V posameznih primerih kršitev so opredeljeni v Pravilih šolskega reda OŠ Horjul.

6.5 POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Učenci ali skupine učencev lahko prejmejo pohvale, priznanja in nagrade. Pohvale, priznanja in nagrade lahko predlagajo oddelčne skupnosti, skupnost učencev šole, razrednik in drugi strokovni delavci šole, mentorji dejavnosti, ravnatelj in starši.

Pohvale so lahko ustne ali pisne. Pisne pohvale podeljujejo razrednik, mentor dejavnosti ali ravnatelj šole za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto, za prizadevno delo v oddelčni skupnosti ali pri drugih dejavnostih, individualno napredovanje učenca, doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih na različnih področjih in pri drugih dejavnostih šole ter za nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo.

Priznanja podeljuje učencem mentor ali ravnatelj šole, in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti. Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih šole. Priznanja in nagrade se podeljuje ob zaključku šolskega leta na slavnosten način.

7. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA S STARŠI

Delavci šole, učenci in starši vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole. Sodelovanje s starši se izvaja v obliki roditeljskih sestankov in pogovornih ur.

Starši učencev vsakega oddelka izvolijo po enega predstavnika v Svet staršev.

V okviru finančnih možnosti se načrtuje in izvede za starše izobraževanje zunanjih strokovnjakov kot šola za starše.

Starši se lahko vključujejo v izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela kot spremljevalci ali izvajalci pri posameznih šolskih ali občolskih dejavnostih (spremljevalstvo na dnevih dejavnostih, vodenje interesne dejavnosti, dežurstvo na šolskem plesu, predstavitev svojega poklica ...), kot sodelavci pri šolskih projektih.

Roditeljski sestanki so namenjeni obravnavanju aktualne problematike oddelkov oz. šole in informiranju staršev.

V primeru zaznanih težav učencev strokovni delavci šole poskrbijo za takojšnje obveščanje staršev – pisno ali preko telefona, glede na stopnjo nujnosti hitrega ukrepanja.

Glede na vrsto in zahtevnost problematike v oddelku se izvede skupni roditeljski sestanek, na katerem so prisotni starši in učenci, po potrebi tudi šolska svetovalna delavka, ravnatelj in drugi strokovni delavci šole.

Starši sodelujejo pri pripravi preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju ter povrnitvah škod.

Pogovorne ure za starše so namenjene individualnim pogovorom staršev in strokovnih delavcev šole o učenčevem napredku, počutju, življenju in delu v šoli. Na pogovornih urah je lahko prisoten tudi učenec. Pogovori potekajo ob upoštevanju načela zaupnosti, spoštljivosti in iskanja najboljših rešitev v korist učenca. Pri pogovorih, kjer gre za reševanje vzgojnih težav, se natančno razčleni in osvetli težavo ter načrtuje ukrepe za reševanje težav. Sprejme se dogovor o medsebojnem sodelovanju in vzajemnih odgovornostih.

Šola po potrebi usmerja starše v druge ustanove (center za socialno delo, svetovalni center in druge), ki se lahko vključijo v reševanje problemov.